

Tamara Čarnogurská
Červený delfín

MARENČIN PT

Červený delfín

Tamara Čarnogurská
Červený delfín

(Spojenie dvoch svetov)

MARENČIN PT

© Tamara Čarnogurská, 2021
© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2021
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Illustration © Hella Anna Bienlein, Robert Bienlein
Cover © Marenčin Media, 2021
Layout © Marta Blehová, 2021
930. publikácia
1. vydanie

ISBN 978-80-569-0921-8 (viaz.)
ISBN 978-80-569-0922-5 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0923-2 (ePub)

Metóda stopovania u istých Indiánov znamená prežiť určitý okamih života ešte raz. Nie však tak, že si naň iba spomeniete. Funguje to iba vtedy, ak ste znova tam, kde ste už raz boli. So všetkým, čo k tomu patrí. Nám, ľuďom, sa to občas stáva, že sme niekde, a zároveň inde. Príbeh Červený delfín som písala indiánskou metódou stopovania, lebo sa mi žiadalo byť s tými, ktorí mi chýbajú. Bola som skalnou obyvateľkou Mestečka pod Snežnými horami, a už nie som. Nachádzam sa tisíc kilometrov od domova, no duchom som doma tak často, ako sa len dá. Prežívam to, čo som už raz prežila. Stopujem samu seba. Štýl môjho príbehu sa riadi podľa toho, ako sa mi darilo v tejto metóde. Keďže sa rada na všetky návody a odporúčania zvyknem vykašľať, efektný a vybrúsený kov predávať nebudem. Všetko je položené tak, ako to naozaj bolo. Bez prísad, čisto na prírodno. Ani príliš hore a tiež nie na samom dne. Nula mi vyhovuje najlepšie. Od nuly sa dá ísť úplne všade. A stále sa máš kam vrátiť.

Nikdy by som to nebola dotiahla do samého konca, a vlastne to absolútne nie je dokončené, no Anna Včeličková rastie a točí sa na video, v ktorom samu seba predstavuje ako ilustrátorku mojej knihy. V živote som nepocítila taký strach. A zodpovednosť. Anna a jej otec, môj priateľ, ma milujú a ja im chcem urobiť radosť. Tak píšem, aby ona mohla kresliť. A keď to dokončím, zanechám to dušičkám, ktoré mám na tomto svete najradšej. Oni už pochopia... sú moja rodina. Pre Slováka v zahraničí ten najdôležitejší stav mysle.

– Ak raz budeš slávna, autobiografiu už máš napísanú, – hovorí môj nemecký švagor Hubert.

Rozprávanie o tom, ako hľadám – nachádzam, kričím a šepkám, stojím a pohybujem sa, venujem Orličatám, svojej rodine, Libimu, Anne, Hubertovi a všetkým svojim slovenským i nemeckým priateľom. Ďakujem, že ste to so mnou vydržali. Špeciálne ďakujem tým, ktorí čítali, čo som odušu chrľila, bez akéhokoľvek systému. To, čo nasleduje, už systém má. Šalamúnsky.

Mám vás všetkých rada a mám sa dobre, iba starnem. Smejem sa a spievam si: *Lásko, mne ubýva sil...* Dozviete sa prečo. A nebojte sa. Všetkého je všade dosť. Sily, svetla i tej... lásky.

Celý svet čučí na kôpke, je plný vírusu Korunka, ktorého sa nebojím. Pred dvadsiatimi rokmi, keď ma vzala do parády chrípka, som sa po dvoch týždňoch prebrala z divého tanca s červenými ohňami a zistila, že zo mňa ostala už iba pahreba. Vtedy som sa bála, že sa už viac nezahrejem. Možno preto si chcem vždy niečo dokázať a idem ako píla. Nasilu a cez mŕtvolu, veď nielen z chleba žije človek. Z popola sa dvíham vďaka tomu, že sa môžem starať o opustené duše. Áno, to je teraz môj osud. Aspoň kým som v tu, v Nemecku.

Nie som ako Ninka, dcéra Peťa Urbana, môjho dobrého kamaráta z Mestečka pod Snežnými horami. To ona nazvala môjho nakazeného hada, vevericu, či sviňu netopiera „vírus

Korunka“. Ak Korunku vypustia do vesmíru, Ninka zvolá:
– Hurá, Korunka bude žiť!

Takú lásku by som chcela cítiť. A nie zježené chĺpky svojho tela, keď ošetrujem pacienta Erika. Praha je vzdialená tri a pol hodiny autobusom. Erikova rodina odtiaľ po vojne ušla. Pacient mi rozumie. Keď vo mne tancovali krvavé ohne, mala som takú vysokú horúčku, koľko mám dnes rokov. Erik má o stupeň menej. Vydesene sledujem, či mu z úst vylezie malá maketa Korunky. Bola to však iba otrava močom.

Nedávno, v novembri dvetisícdvadsať, som odrobila dve nočné a odchádzala na dovolenku. V to ráno prišla do staničnej izby nová sila. Mladé hanblivé dievčatko si ťaťahovalo rúško silnejšie, ako sme mali my ostatní. Nepozeralo na mňa, takže sme spolu neprehovorili ani slovo. Keď som sa po dvoch týždňoch vrátila, všetky protikorunkové opatrenia udreli nanovo. Dievčatko bolo pozitívne. Ako vtedy v marci, natiahla som si na hlavu sieťku, cez uniformu som si dala plášť, na oči ochranné okuliare a takto vyzbrojená išla do jedálne v krídle C nalievat kávu. Sedelo tam pár pacientov. Tí, ktorých ošetrovalo dievčatko, boli už izolovaní v izbách. Ráno sa bude testovať, teraz však na mňa neizolovaní vyvaľujú vystrašené oči a všetkým je jasné: je to tu, je to tu.

Utekám sa skryť za roh a utieram si slzy. Vnímam silný pocit spolupatričnosti s každou ľudskou bytosťou a ťahám pacienta Larsa z jedného konca posteľe na druhý. On je nečakane láskavý. Inak ma rád bije. Určite to aj on cíti. Je to tu, je to tu.

Silná po dovolenke, operujem v prvej línii. Nevystavím svojich kolegov, za ktorých mám zodpovednosť, riziku a sama ošetrujem izolovaných. Zajtra môžeme byť všetci pozitívni. Teším sa, že môžem slúžiť. Keď som bola malá,

predstavovala som si, že som lekárka a že spím a niekto ma budí, aby som pomohla zranenému. A ja vstávam a bez rečí pomôžem.

Po šichte idem domov, do Libiho podkrovného bytíku. Môžem mať akýkoľvek problém, ak vojde Libi, môj priateľ, všetko, čo bolelo, sa hojí. Najprv však musím do toho bytu vyjsť. Kým sa vytiahnem na štvrté poschodie, zažijem šokové stavy. Bývam tu načierno, so susedom alkoholikom pod nami. Volá sa pán Voda. Kvôli nemu kráčam po schodoch hore a dole zásadne zachmúrená, vo vrecku nová teória prežitia. Nemeckí Frankovia sú veľmi pozorní a milí ľudkovia. Ja mám už šesť rokov pocit, že ma sledujú. Moja teória je postavená na fakte, že zachmúrenú osobu nikto neosloví, nepridá jej na bremene. Milo sa na mňa usmejú, pozdravia, ale nepovedia: – My platíme vodu, ktorú ty míňaš, keď večne sedíš na záchode a čítaš knihy.

No vidíš, vedia to, pomyslím si. Voda určite počúva každé moje spláchnutie. Keď však vychádzam hore s plnými rukami tašiek, zachmúrene mi uvoľní cestu a nechá ma prejsť. Letmo ho pozdravím. Odkedy zazvonil na naše dvere a na prstoch počítal, koľko dní v týždni som tu trávila, a to za prítomnosti vlastníka bytovky, teda veľkého domu, sme na nože. Libi povedal, že majiteľovi to je jedno, a ja viem, že Vodu raz pozvem na vodku a budú z nás kamaráti. Pochopí, že u Libiho je tuláckin nový domov.

Napadol prvý sneh. O tretej ráno sa idem napiť vody do kuchyne a otváram okno nad pecou. O pol šiestej vstane Libi.

– Máme doma bielo, – oznámi pokojne. Nechala som otvorené okno.

Do práce ideme spolu. S ním sa po schodoch nebojím. Dupala by som. Ramenami dávam sneh dole zo strechy

svojho auta a pripomínam si, že sa po práci musím zastaviť u sestry Mili. Býva vo vidieckej časti mestečka Tall, v domčeku so stenami marhuľovo-broskyňovej farby, ktorý Libi nazýva zámoček princezien, Schlossgarten. Je vydatá za Nemca Huberta. U nich v garáži mám pomôcku na čistenie snehu a škrabanie ľadu. Tam, v Marhuľovom zámočku, mám oficiálny domov, tam mi chodí pošta. A ešte jeden domov mám. Na Šampanskej ulici v Mestečku pod Snežnými horami, na Slovensku. Tam sa raz vrátim a oni ma budú čakať. Len musím zistiť, čo na to Libi. Už teraz viem, že by sa bál, že by na Slovensku musel stále piť.

Ak ma bude milovať, pôjde so mnou, lebo láska je bordel.

Láska je bordel. Neupracem ho. Nech je vidieť, že sa tu žije, rodinná pohoda, aj keď politika rozhodla, že tu nič nie je. V Mestečku pod Snežnými horami, kde som žila na radovej ulici v dome s dvorom, záhradou a zvieratami, je všetko. Moja staršia sestra Mili ulicu nazývala Dobrá a ja Šampanská. Náš oco Filip a mama, ktorú jej láskavý otec nevolal inak ako Čáčenka, mladšia sestra Hermína a jej Orlíčatá tam ostali žiť sami. Na tej Dobrej-Šampanskej. Voláme sa Montenegrovci

a podľa mojich kamarátok sme najlepšia rodina na svete. Niečo na tom bude, keď to povedia baby.

Mama Čáča bola z nás najnormálnejšia, pokým jej oco nenahovoril, že po Mestečku jazdia električky, a ona sem za ním prišla z úrodného slnečného juhu. Opustila ringloty, hrozno a čerešne a vymenila ich za *grule*, kapustu a *džíke jabka*. Z lásky. Kvôli jeho gitare a kučeravým vlasom, falošným zeleným oči.

– Deti, keď sa vydáte, tak nech je kučeravý a hudobník, – tak nám oco hovoril.

Keď slovenský svet blaznie, musí sa utekať. Milin príbeh bol iný. Ona išla za láskou. Krátko pracovala v Nemecku a tam spoznala Huberta, bavorského Franka, vtipného týpka z kraja Fürth. Juhovýchodné nemecké Bavorsko sa delilo na regióny, medzi ktoré patrilo aj stredné Fransko s mestom, ktoré bolo osídlené skôr ako Norimberg. Tam býval Hubert.

S Norimbergom spojené mesto Fürth bolo počas vojny ušetrené, lebo v ňom žili Židia. Tak som počula. Ostali po nich fascinujúce veľké domy s atmosférou, bez výťahu, s potkanmi a vlhkom. Hubert s Mili sedeli v norimberskom bare.

– Neobjednáš mi niečo na pitie? – opýtala sa Mili.

Hubert sa zarazil.

– Nie. Prečo by som to mal robiť? – reagoval.

Nato Milica začula hlas: To je on. Je ako my. Tiež mu šibe.

A vydala sa zaňho.

Milica sa presťahovala k Hubertovi v malej žltej fiatke Panda (teraz na nej jazdím ja), naloženej až po uši. Šoférovala a plakala. Plakala a posúvala sa ďalej. Revala až po Ružomberok. Milica bola ako anjeli s modrými očami a svetlými kučeravými vlasmi, ja som bola tmavšia ako cigánka, päste zaťaté, hotová pobiť sa s prvým doktorom,

ktorý bol poruke. Ona robila vence, maľovala a aranžovala vajíčka a jej priatelia boli slušní a normálni. Tí moji boli tie najťažšie prípady. Kurvy, robinsoni, nepochopení umelci, rebeli a alkoholici.

Moja sestra a ja sme spútané naveky. Bez Mili to na Šampanskej nebol život. Opustila som to tam. Aj kamošov, psy, lesy, lásky, celý môj svet. Zdá sa ale, že som bola vyhnaná aj pre neprístojné správanie a veľkú hubu. Bola som poslaná na prevýchovu do Nemecka. Nič to. V skutočnosti som aj tak nepatrila žiadnemu miestu, iba sebe samej. Tešila som sa na nový život. V auguste dvetisícštrnásť, skoro dva roky po Milinom odchode, som stála na rozsiahlom pozemku s obrovským domom, ovocnými stromami, búdkou na náradie, veľkou garážou a lesom dookola. Dala som tej romantike meno Marhuľový domček, podľa marhuľovo-broskyňovej farby stien Hubertovho domu.

Prešlo šesť rokov. Moja mladšia sestra, Hermína Montenegro, porodila Orličatá, rozviedla sa a niekde ďaleko za širokou vodou sa nákaza z veverice, hada či svine netopiera rozšírila do všetkých kútov sveta. Spoločnosť to pomenovala pandémie a zatvorila obchody, školy aj hranice.

– Počuj, Mili, ja teraz tak rozmýšľam. My Orlícatá, Hermínu, mamu a otca tak skoro neuvidíme, však?

– Asi nie.

– Nechcem na to vôbec myslieť, lebo mi bude smutno.

– Aj mne, – povedala Mili.

Mili si svoje smútky vedela zakopať do zeme. Do ich biozáhrady. Bolo tam všetko. Záhrada okrem nás živila aj Libiho dcéru Annu a Libiho sliepky. Trpasličie bojové plemeno z Indie. Mal ich vyše sto. Keď Mili s Hubertom odcestovali a my sme ostali sami so psom, Robert Erwin Gottfried, Libi, môj frajer, mi chodil so záhradou pomáhať.

Bol záhradný krajinár a sociálny pedagóg. Učil narkomanov stavať domy, betónovať terasy a hľadal ich na norimberskej stanici, keď sa chceli zabiť. Bol presvedčený, že aj závisláci, *džankiovia*, môžu byť ľuďmi dobrými, vtipnými či inak osožnými. Keď mi najvyšší zdravotný úrad pre pandémiu v marci roku dvetisícdvadsať nariadil domácu karanténu, peklo zbytočného domáceho väzenia som si prežila u Libiho. Bola som negatívna. Zdravá. To bolo prvýkrát, čo mi Libi kúpil a nalial víno. Libiho bytík sa mi odvtedy stal domovom v pravom zmysle slova. Od karantény v ňom môžem nerušene písať. Musím niečo robiť, lebo výčitky, že nepomáham sestre s Orlícatami, sú hrozné. Rodičia starnú, chcem nešikovne zachytiť, čo všetko sme spolu prežili. Aby sa nezabudlo. Zázraky sa dejú aj tu. Milujem a viem, že žijem. Bude o čom písať.

Milé Orličatá. Pracujem v takom centre, kde je vyše sto chorých či starých, postihnutých alebo celkom opustených ľudí. Urobila som si na to dve odborné vzdelania a na začiatku mojej kariéry anjela v bielej rovnošate s červeným lemovaním mi bolo povedané: Tvoja nemčina vôbec nie je taká zlá. Na dohovorenie sa s dementnými pacientmi sa hodí dokonale.

Orličatá sú jediní potomkovia zo Šampanskej. Milica nemá deti, a preto ani ja nemám. Po Hermíninom návrate od manžela domov sa ocitli v tých najstarostlivejších rukách. Patria babke Čáči. Ich mamu Hermínu sme v kuloároch nazvali matkou roka, bratanec Majo dokonca matkou milénia. Hniezdo je teda bezpečné. To iba dedovi chýba jeden palec, ale aj tak zahrá na gitare ako malý boh. Vybrnká všetky tie odporné ľudovky, ktoré som tak nenávidela a teraz bez nich nemôžem žiť. *Muži vam, mamočko, na šercu češko byc. Vychovali sce me, nebudzem vam robic.*

Pre vás budem písať, Orličatá. V mojich príbehoch sa bude plakať a slúžiť, volať po bohu, padať a vstávať tak hrdo, ako to vieme len my, Montenegrovci. *Viel Spaß dabei.*

Ak nenávidím, prudko nenávidím, slizko moralizujem, hlboko filozofujem a bez interpunkčných znamienok mudrujem. Jednu radu vám dám tak či onak, a potom už budem ticho. Orličatá, chodte najprv do prírody, keď budete chcieť čokoľvek vedieť. Ona vám dá všetky odpovede. Veď ani lietadlá a ponorky by nevznikli, keby nelietali vtáky a neplávali ryby. Ak ta nepôjdete, ona si vás pritiahne sama. Sme vaše krstné mamy, Mili a ja, a mali sme to šťastie, že nás mal rád jeden úžasný človek. náš krstný otec Janko. Brat vášho deda Filipa Montenegro, nášho otca. Bol stále s nami. V dobrom i zlom. Ja vám nebudem môcť byť tak nablízku ako bol on nám, ale vy určite budete mať veľa z neho v sebe. V prírode sa nič nestratí, nezmlizne, a ak sa v nej aj niečo

vyparí, vráti sa to v inej podobe naspäť. Budte radšej vecní, priami a pragmatickí ako vášniví a fanatickí. Už som ticho.

Guľujem sa s Annou. Toto moje zlaté dieťa má dvanásť rokov a už je takmer také vysoké ako ja. Kto trafi tú druhú do hlavy a tváre, má bod. Anna vyhráva osem ku štyrom.

– Vieš, ako sme sa my kedysi guľovali? To ťa niekto chytil, hodil do snehu a pchal ti ho pod tričko, kým si nerevala ako na živé raty, – smejem sa.

Deťom môžeš povedať všetko. Nato sú tu. Anna je Libiho dcéra z prvého manželstva. Je to moja kamarátka. Prvá, ozajstná nemecká. Libi a Anna sa sem chodia sánkovať, na Hainberg, chránenú oblasť, kde sa zhruba pred štyristo rokmi hľušili Francúzi s Nemcami. Ja sem chodievam na prechádzky. Ako psychopat si značím miesta v prírode, a keď som sama, vchádzam tam a obcujem so šťastím. Libi

s Annou sa zvyknú sánkovať na malom kopčeku, ku ktorému sa, guľujúc, približujeme.

Schytím Annu zozadu pod pazuchy a hádzem ju do snehu.

– Ukážem ti trik, – stihnem jej oznámiť a tlačím jej sneh pod krk, na hlavu, za hlavu.

– Päť, šesť, sedem. Osem, osem, bé, bé, – počítam.

Utekám preč a Anna sa zbiera zo zeme. Nevieť prehrávať. Ani s malým dieťaťom. Preto som ešte nezrelá, mladá hruška zelená.

Ema zo Slovenska je ďalšia žiačka, ktorú som v práci dostala, aby som ju zasvätila do krás a tajomstiev remesla so zlatým dnom. Obriaďiť, ošetriť, zapísať, počúvať, pozeráť, hovoriť, nezraniť. V multikultúrnom prostredí byť viac ako multitasking. Som niečo ako slovenský majster odbornej výchovy a aby Ema lepšie pochopila cestu od hovna na svetlo, máme oficiálne dovolené komunikovať materčinou. Slovenčinu by nám tu nikto nezakazoval, beztak hovoriť v nemeckej práci iným jazykom považujem za bezohľadné.

S Emou sa celý víkend točíme okolo témy: komunikácia a dokumentácia. Žijeme v dobe, kde sa informácie umelo plodia, rozmnožujú a všade hemžia. Pracujeme na oddelení, kde nezapísať niektoré dôležité skutočnosti môže byť fatálne. Skúšam Emu štvorfázovou metódou. V prvej fáze vzbudím záujem, v druhej sa iba pozerá, kým ja zadávam hodnoty ľudskej váhy a porovnávam ich. V tretej fáze si to skúša Ema sama, za môjho kibicovania, a vo štvrtej fáze to nezvláda. Nastáva peklo na zemi. Ema je nesebakritická a neodpustí si, že niečo nevie.

– A čo teraz, keď som to nezvládla? – stále sa ma pýta.

– Ty sa tu učíš. Zvládla-nezvládla je teraz nepodstatné. Dopraj si tú fázu učiť sa, – a dávam jej tabuľku, pomôcku s číslami hmotností vozíčkov. Nemusí ich hľadať v počítači, lebo práve

toto jej nešlo. Jednoducho sedela pri mne, prikyvovala a nedávala pozor. Na druhý deň prišla a natukala všetko ako d'ateľ. Cieľ dosiahnutý. Iba ja mám pocit, že som sa dva dni dohovárala so stenou, ktorá mi neodpovedala. Ema je obalená múrom. Či je mojou povinnosťou tento múr odbúrať, neviem. Ak však chce Ema fungovať v kolektíve a neublížovať sebe, nám i pacientom, múr nárekov musí byť rozstrelený. Viem čarovať, keď ide naozaj do tuhého. Tridsaťjeden dní som natvrdo čarovala.

V Nemecku vymysleli nový vzdelávací systém. V jednom kotle sa varilo ošetrovanie starých ľudí spolu s ošetrovaním v nemocnici a ošetrovaním detí. K tomu sme, veľkou mierou, museli prispieť aj my, majstri odbornej výchovy. Bolo potrebné vykázať desať percent z celkového času na vedenie a riadenie žiaka. Mala som v rukách surový materiál, oblepený tvrdým a odolným betónom. Okolo päťdesiat hodín som strávila liečením Emy, pacientov, systému, ba aj seba. Pancier povolil. Z Emy sa vyklulo šikovné dievčatko a zo mňa sa stala schopná učiteľka, sediaci nad formulármi dlho do noci, kresliaci sieť rozvoja Eminých kompetencií. Na hodnotenie Emy bolo potrebné sčítať a deliť kritériá a kresliť siete dvojfarebne. Prvýkrát v živote som nehrešila, škaredo nehovorila. Som v Nemecku a pod Libiho výchovou dostatočne dlho na to, aby som pochopila, že nervy a nadávky nič nevyriešia. Bez jediného slova som vysunula špičku jazyka a spájala body na tej sprostej pavučinke. Spracovala som všetky formuláre, povypisovala každé voľné miesto, nestarajúc sa, či dobre, a predložila to šéfke Melánii. A Vianoce dvetisícdvadsať sa mohli začať.

Melánia mi Emin fascikel vrátila a nešetrila chválou. Dokázali sme to. Ja, Ema, kolegyňa Miriam, ktorá v tom išla s nami, Melánia, pacienti a vlastne celý svet. Lebo keď sa niekde stane niečo dobré, neviditeľnými cestami o tom vedia všetci.

Zapamätajte si to, Orlícatá. Váš dedo, môj otec, bol a je ten najlepší učiteľ na svete a ja som celá po ňom. Byť dobrým učiteľom znamená nikdy neklamať. Povedať žiakovi pravdu jeho rečou. Dostať sa na jeho úroveň a vybojovať jeho zápas s ním. V istej múdrej knihe som čítala, že pre toto na náš svet chodia múdre a veľké duše – vytrhnúť iné z ich vlastného pekla.

Nemusíte mi to veriť, ak nechcete, ale nebo a peklo nie je niekde tam a potom. Je všade okolo nás. Jeho nositeľmi sme my, ľudia. Je okolo nás tak každodenne, ako je večná tá energia, ktorú niektorí ľudia nazývajú boh.

Nenávidela som tie ochranné okuliare. Dnes s nimi viem zaobchádzať tak, aby sa mi nerosili. Zajtra nám pootočia tyčinky v mandliach a všimnú si môj povlečený jazyk. Som hypochonder, cítim všetky choroby sveta a takmer všetky mám, aj pažerák, čo túži byť otvorený. Izolovaní pacienti vyšli z izieb von, podozrenie na Korunku sa nepotvrdilo. Testy dvoch pacientov vykazovali – negatív, pozitív, negatív. Ďalej platili ako negatív a ja, ošetrojúca v prvej línii práve tie dve pacientky, som sa po týždni vrátila z karantény. Veda a technika sa medzitým posunuli dopredu. Dostala som poučenie o očkovaní proti Korunke a súhlasila som. Nebola by som tak urobila, ale Libi by so mnou menil hneď, rád by si vzal moju ihlu. Pochopila som, že situácia je vážna. Už aj u nás, na slovenskej Šampanskej, sú prípady, keď suseda stratila chuť. Moja kolegyňa v nemeckej práci zase stratila čuch. Agáta z druhého poschodia, u nás nová. Sedeli sme na teraske a fajčili.

– Pani Vrbka mala poriadnu stolicu, – začala debatu Agáta.

– Viem, bola som v izbe a pootvorila som okno, – informujem ju.

– Ja som nič necítila, – hovorí Agáta.

– Nie? Čo máš Korunku, či čo?

– Ja som mala Korunku.

Spomeniem si, že veľa báb z druhého poschodia malo Korunky, keď sa to v marci začalo. Nás, pracovníkov prvého poschodia, to obišlo.

– A odvtedy nemám čuch, – pokračuje Agáta, – minule som trochu zacítila, keď sused kosil, ale to bola obrovská kopa trávy. A to som tak rada chodila do lesa, dýchajúc všetky jeho vône. Večer sme sa s nočnou službou, mojou obľúbenou kolegyňou Miriam, bavili o rane pani Zuzky. Ošetrili sme ju.

– Rana páchne. To som dokonca trochu cítila, – hovorí Agáta.

S týmito slovami som išla k Libimu a rozmýšľala, že Korunka z nás robí ľudí obalených v plastelíne. Necítiť vôňu guláša, ako Maďarka Agáta, to je peklo na zemi.

Aj mne chrípka zobrala nejaký zmysel. Asi to boli city, lebo po roztancovaných plameňoch, v ktorých som zhorela, lepšie počujem, lebo ma ruší hluk a vidím, aj keď sa nepozerám. Mama mojej mamy Čáče, babka Ľudmila, ktorá má odpoveď na všetko, na môj stav hovorí: – Si ako tvoje pľúca. V horúčke sa uvaria. Špongia stvrdne.

Libiho Anna v detstve prekonala vážne ochorenie a Orlíčatá sa narodili skôr. My si budeme rozumieť. Anna v tom ide so mnou. Pomáha mi práve upratať byt a umyť okná.

– Toto je už tretí. Šetríme, – podáva mi kúsky papierových utierok.

Orlíčatá zdobia medovníky a naši posielajú fotky ich bacuľatých ručičiek. Ak by sa hniezdu niečo stalo a ani ich otec by nemohol, Orlíčatá by prišli sem. Žili by v Marhuľovom zámočku broskyňovej farby. Chodili by tu do školy, našli si manželky a prácu, starali sa o ovocné stromy a záhradu. A potom by sme si, za peniaze ušetrené na papierových utierkach, kúpili súkromné lietadlo a platili si pilota. Nasadli by sme za zámočkom do mašiny a o dve hodiny vystúpili za Šampanskou na poli a boli by sme doma. Večer by sme sa vrátili do Marhuľového zámočka a svet by bol naozaj krásny. Veď je to ani nie tisíc kilometrov. A zhruba podobná kultúra. Franský kupec Samo bol odtiaľto a došiel až k nám, na Slovensko. Diaľka srdcia nerozdeľuje, ale spája. Kedysi som chcela zabudnúť a bála sa, že sa mi to nepodarí. Teraz sa bojím, že zabudnem. Vyzerá to tak, že moje srdce nechce, aby som zabudla. Usilovne a neprestajne pracuje na tom, aby som